

между които имало и българи. И отъ Цариградъ, и отъ чиновниците по желѣзницата Каблешковъ се научавалъ за много народни новини. Той вече знаелъ за четитѣ на Панайотъ Хитовъ и Филипъ Тотю, за подвига на Хаджи Димитра и Стефанъ Караджа, за българските бунтовници и комитети въ Влашко и Букурещъ, за избирането на Антимъ I, екзархъ на всички българи.

Така младиятъ българинъ, безъ да чиракува въ нѣкой комитетъ, самъ се издигналъ като борецъ и апостолъ на своя народъ.

Нашиятѣ четци ще ни запитатъ: какъ младежътъ е започналъ?

— Тодоръ Каблешковъ работѣлъ въ телеграфната станция на гарата, а въ свободното си време често посещавалъ селото Голѣмо Бѣлово, което се намира на 3 километра отъ гарата, заврѣно въ тѣсния долъ на р. Яденица. Бѣльовчани били твърде живи, будни и заможни. Тамъ Тодоръ се запозналъ съ свещеника Михаилъ Радуловъ, съ учителитѣ и много бѣльовчани. Единъ денъ Каблешковъ, макаръ младъ и срамежливъ като момиче, казалъ, че иска да имъ обади нѣколко интересни новини. Любопитнитѣ селяни отишли да го слушатъ. Начетениятъ момъкъ, който добре следилъ българските вестници въ Цариградъ, на хубавъ и правиленъ български езикъ разказалъ, какво става въ Цариградъ, какъ българите много години се разправяли за църкви и манастири, за книги и училища, за свещеници и владици, докато най-сетне добили всичко, и сега тѣ иматъ вестници, списания, училища и читалища. — Ние, казалъ Каблешковъ, не бива да стоимъ съ скръстени рѣце. Нашиятѣ съседи гърци, сърби и румъни сѫ свободни, иматъ много училища за децата и голѣми библиотеки, напълнени съ книги за четене. Защо ние стоимъ? Какво чакамѣ? Ето вашето село е доста голѣмо и заможно. Има две църкви, има училище. Защо да нѣма читалище, въ което да има вестници, списания и книги